

Perwerdehiya ji bo îmkaniya Bilind û Jêhatî li Dibistanên Giştî yên NSW - Rêbernameyek ji bo dê û bavan û çavdêran

Perwerdehiya ji bo îmkaniya Bilind û Jêhatî (High Potential and Gifted Education (HPGE)) alîkariya hemû xwendekarên dibistanên giştî yên li NSW dike ku girêdayî û hevîdar bin di fêrkirinê de, bi vê awayî ku pêwîstiyên taybet ên wan di fêrgehê de tên girtin. Ev bername di çar qada îmkanan de tê bikaranîn: afirandî, zihnî, laşî, û hestiyariya civakî.

4 qadên îmkaniyê

Qadên îmkaniyê 4 cureyên sereke yên şîyanên xwezayî ne ku mirov dikarin xwedî bin. Ew gelek caran dikevin bin bandora hevdu. Ev domain in:

Qada Afirîner – tê wateya qabilîyetên ku xeyal, resenî û çêkirina fikrên nû tê de ye. Dibe ku ev karîni di zarokan de xuya bibin bi riya nivîsandina kurteçîrokekê, saz kirina stranekê, xêzkirina posterekê, pêşxistina çareseriyekê bêhempa ji bo pirsgirêka matematîkê, an jî koreografiya dansê.

Qada zihnî - behsa karînen têgihiştina fikrên tevlihev, çareserkirina pirsgirêkan û sepandina zanîne dike. Wek mînak, zarokê dikare bi lez û bez hîn bibe, an jî têgihiştineke kûr a felsefe, zanist an jî pirtûkan nîşan bide.

Qada fîzîkî - di tevgera mirovan de qala qabilîyetên xwezayî dike. Mînak, di dema aktîvîteyên werzîşê de, dirûnkari, marangoztî an jî endezyarî. Dibe ku ev qabilîyetên li sinif û lîstikan, herweha bi dersên derveyî kursî û derfetên civakê û pêşbirkan bîn dîtin.

Qada hestiyariya civakî - qala qabilîyetên di rêvebirina hestên xwe û yên din de dike. Dibe ku ev qabilîyet bi hevbandoriyên bi hevalên polê, mamosteyan û dê û bavan an jî kargeran re bihên nîşandan. Bo nimûne, dibe ku zarokê ji xwe bawer be û di pêşengî û xebata bi kesên din ra baş be, an jî behremendiyên karsazan nîşan bide.

Çawa dibistan piştgiriya didin xwendekarên xwedî îmkaniyên bilind û jêhatî

îmkaniya zarokê dikare cuda be, ji ber vê yekê dibe ku pêwîstî bi cureyên cuda yên piştgirî û hînkirinê hebe. Wekî mînak:

Xwendekarên xwedî îmkaniya bilind ew in ku karîbûna wan ji xwendekarên heman temenî bilindtir e, û ew dikarin ji wan re bêtir zehf bibin.

Xwendekarên jêhatî li gorî xwendekarên heman temenî xwedî qabilîyeteke pir bilind in û dema ku derfet werin dayîn dikarin behreya xwe bi lez û hêsanî pêş bixin.

Xwendekarên pir jêhatî xwedî şîyanên awarte ne û ji bo ku pêdiviyên xwe yên hînbûnê yên pêşketî bi cih bînin, dibe ku hewcehiya wan bi sererastkirinên girîng hebe.

Dibistan bi pratîk û bernameyên cûrbecûr piştgiriye didin xwendekarên xwedî potansiyela bilind û jêhatî. Ev dikarin di nav xwe de vehewînin:

- Dersên ku zehmetiyê û îlhamê didin xwendekaran
- çalakiyên dewlemendkirinê û bernameyên derveyî kursiyê
- Xwendekaran bi kesên din ên bi heman şiyane re kom bikin
- Rêçikên fêrbûna pêşkeftî yê wekî lezbûnê (di dersê de zûtir derbas dibin) dema ku guncaw be
- piştgiriya tendirûstî û pêşxistina şarezayên civakî.

Armanc ev e ku alîkariya xwendekar bikin ji îmkaniya bilind derbasî performansa bilind bibe – eger ew zanişt, teknoloji, endezyarî û matematîk, ziman, huner, spor, rêberî an jî qadeke din de be.

Her xwendekarek bêhempa ye

Xwendekarên xwedî îmkaniya bilind, dikarin ji paşxaneyan werin, tevî astengdaran an jî ji paşxaneyan û komên zimanên cuda. Hin kes jixwe li dibistanê pir baş in, lê dibe ku ji bo yê din jî ji bo ku tiştên xwe yê herî baş bikin hewcehiya hinekan bi alîkariya zêde hebe. Ev şaşiyek gelemperî ye ku xwendekarên hêja ne hewceyê piştgiriye ne ji ber ku hinek dikarin hewceyê alîkariya taybetî hewce ne ku ji bo eleqedar bimînin û li dibistanê baş bikin.

Eger hun bawer dikin ku îmkaniya zarokê we zêde ye an jî dibe ku jê hatî bexşirin çi bikin

Heger hun difikirin ku îmkaniya zarokê we zêde be an jî jêhatî be, ji kerema xwe vê bi mamosteyê zarokê xwe ra nîqaş bikin. Dema hun bi mamoste re diaxivin, ji kerema xwe mînakan bidin bê ka zarokê we li her qadeke nîşaneyên potansiyela bilind an jî jêhatîbûnê çi dike.

Dê û bav û çavdêr di hînbûna zarokên xwe de, parvekirina fikrên der barê zarokê xwe de û bi hevkarîya dibistanê re roleke girîng dilîzin.

Siyaseta HPGE

[Siyaseta Perwerdehiya ji bo îmkaniya Bilind û Jêhatî](#) li her dibistaneke giştî ya li NSW'ê dihê bikarînan. Ew alîkariya mamosteyan dike ku bizanin ka kîjan potansiyela bilind û xwendekarên jêhatî hewce ne û çawa derfetên mezinbûn û serkeftinê ji wan re peyda bikin.

Li ku derê zaniyariyên xêdetir bidest bixin

- Her dibistanek giştî ya li NSW çalakiyên HPGE'ê pêşkêş dike. Ji kerema xwe ji bo hûrgilîyên zêdetir serî li malpera dibistana zarokê xwe bidin.
- Dibe ku hun bixwazin bi mamosteyên zarokê xwe re biaxivin da ku bipirsin bê ka dibistan çawa piştgirîdide îmkaniya bilind û xwendekarên jêhatî.
- Seredana malpera [Perwerdehiya ji bo îmkaniya Bilind û Jêhatî ya Wezaretê](#) bikin ji bo li siyaset û çavkanîyan binêrin.

Xizmeta wegêrên li ser telîfonê

Heger pêdivîya we bi alîkariya wergêran hebe ji bo ku hun bi dibistana zarokê xwe re li ser perwerdehiya ji bo îmkaniya bilind û jêhatî biaxivin, ji kerema xwe telîfonî 131 450 bikin, ji opêratorê re bibêjin ka pêdivîya we bi çi zimanî heye û ji wan bixwaze ku telîfonî dibistanê bikin.

Ji bo alîkariya we, opêrator dê wergêrekî li ser xetê bistîne. Ev xizmet belaş e.